

Mile Boban

OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA (20. dio)

http://www.safaric-safaric.si/zds@@@/Zzx_POVEZNICE.htm
 UVOD U OPIS – “OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA” – DRINA br. 2 1963. (2.dio) – Otporaš
<https://otporas.com/uvod-u-opis-od-ivan-planine-do-bleiburga-drina-br-2-1963-2-dio/>

OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA (20. dio)

Produženje za Bleiburg

(Od ove 89 stranice pa do stranice 91 do opisa 15. SVIBNJA NA DRAVOGRADU sve je pisano u kurzivu, te da budem dosljedan opis, ću ja to tako i prepisati. Molim da se uvaži. Mile Boban, Otporaš, Austin, Texas, dne 5 ožujka 2023. Hvala!)

Produženje za Bleiburga

Do slovensko - austrijske granice, od Dravograda udaljene 20 km., put vodi najprije dolinom Meže, a zatim preko vodoljenice između ove i Loibacha, ili same granice. Zatim ulazi u dolinicu jedne pritoke Loibacha, na austrijskoj strani.

Dolina rječice Meže, kojom prolazi put, probija se 100 do 150 metara duboko jednom visoravni, pet do šest metara nadmorske visine (Poljana ima oko 450mnv - dragutin). (Dok ovo prepisavam često zastanem i razmišljam o ovim detaljima opisanim "OD IVAN PLANINE DO BLEIBURGA". Tada se duboko zamislim: Da li će biti i da li ima zainteresiranih Hrvata sa dobrom željom, ucviljena srca, čvrstom nadom i bogatim džepom, pokrenuti inicijativu kod Domovinskih Hrvata u Hrvatskoj i kod Druge Hrvatske iseljenih Hrvata da se snimi FILM OVOG HRVATSKOG EXODUSA I TRAGEDIJE HRVATSKOG NARODA. Naravno i bilo bi normalno obratiti se i njemačkom narodu da i oni sudjeluju u snimanju ovog važnog i povijesnog FILMA. Ja stojim na raspolaganju. Mile Boban, Otporaš.)

Ovakvim zemljištima nije bilo lako glavnini hrvatske vojske probijati se, jer su partizani mogli sa rubova visoravni jako ugrožavati i ometati pokret. Terenskoj opasnosti od strane partizana pridružila se je i teška zakrčenost puta, jer su se na njemu bile nagomilale dvije njemačke divizije - 104. i 13. SS - te nekoliko tisuća njemačkih mornara sa Jadrana, svi sa ogromnim podvozom, a ipak su toga dana kapitulirali slabim partizanima. Mjestimično hrvatske skupine morale su se jako rastanjivati, da bi mogle prolaziti naprijed. Kolona je ipak i tako bila neprekinuta.

Partizani su pokušavali zaustavljati i prekidati pokret duž čitavog puta do granice. Čarke i borbe bile su vodjene bez prekida. Često su morale biti upućivane pobočnice na duže ili kraće vrijeme, da osiguraju kolone.

Usljed zaprečavanja prelaska hrvatskog zbjega u dolinu Meže, on se je razdijelio na dva dijela: na probitih 120.000 do Bleiburga i 30.000 zaostalih putem, te 40.000 ostalih na Dravogradu. Dakle, po nikakvom planu ili namjeri nije se to dogodilo, već po nekom ukusu, mjestu stanja ili dospijeća na terenu kada se je trebalo mijenjati pravac, te mornosti s postojalom ravnodušnošću. Cijeli je zbjeg, naime, ujutro i uopće na dravogradskom prostoru osjećao, da mora pasti brzo rješenje, pa zato mnogi nisu nastojali nešto mijenjati u svom tadašnjem stanju ili mjestu.

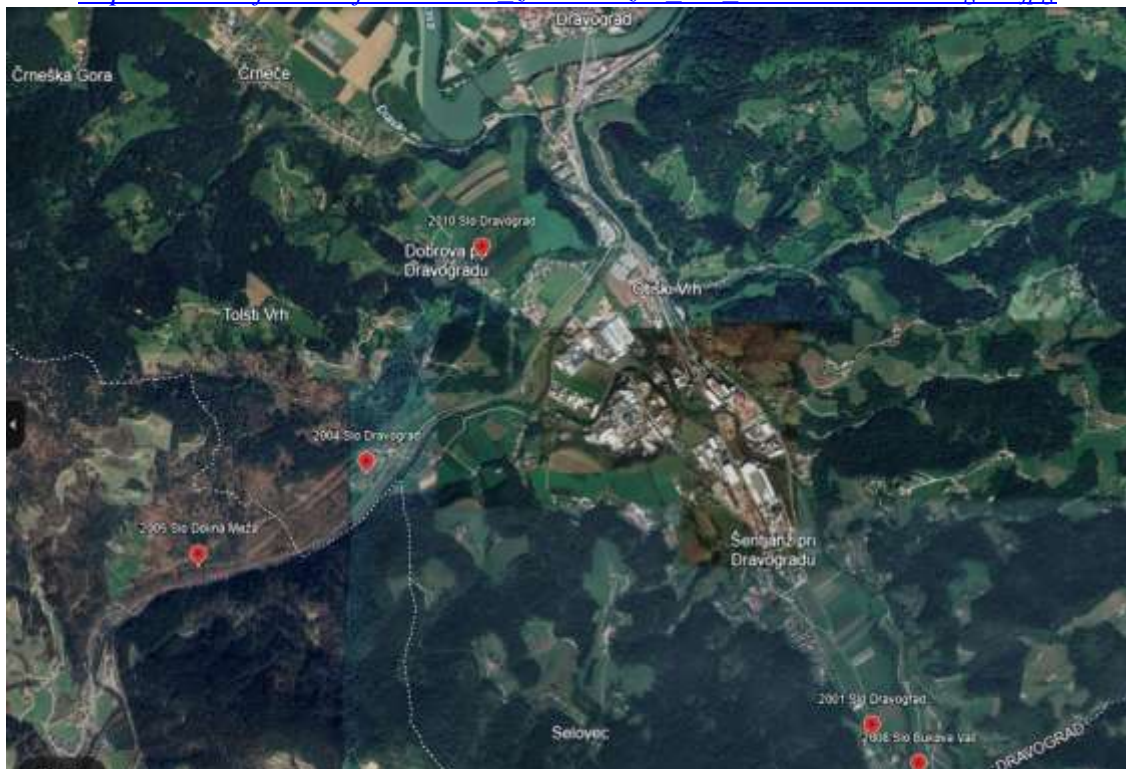
Od stalnih pripucavanja putem, čarki i borbi, ozbiljniji partizanski prepad popodne na prvoj trećini puta Dravograd - Bleiburg kod Guštanja-Dobrije, pavši u ovo mjesto, pokušali su partizani sprječavati prolaz toka velike kolone. Bili su par puta odbijeni, a kad god nisu htjeli poštivati jačinu grupe.

Čelo cijele velike kolone, na kojem, kao i dalje prema sredini, je bilo još uvijek skupa držeći se ostataka jedinica I. i V. Zbora, dijelova PTS-a i nekih gorskih združova, ukupno s gradjanima i svi skupa pomalo odmakli naprijed, oko 30.000 osoba s raznim podvozima. Taj dio je kasnije po podne naišao na dva tada najjači partizanski otpor dolinom. Partizani su pokušali zakrčiti put na jednome potezu oko 2 - 3 kilometra jugoistočno od slovensko - austrijske granice (2001 Slo Dravograd) (Poljane - to je veći travnjak lijevo ispod ceste, gdje se skrene desno prema granici i pruge u tunelu za Dravograd - dragutin), gdje se izlazi i penje iz doline Meže prema vododjelnici(???) . Nakon jačeg okršaja čelo se je probilo, potisnulo partizane, pred mrak prešlo granicu uz veliko

raspoloženje i pjesmu te ušlo par stotina metara u Austriju (2002 Slo Poljane), odnosno došlo do ruba Bleiburškog polja. Iz članka Hrvoja Bošnjana "Bleiburg", tiskanog u broju 1. "Hrvatske Države", Munchen, nastavlja se :

(Po svim mojim saznanjima, koliko god sam pročitao o tome u mojoj preko šest desetljeća hrvatske nacionalne i političke emigracije, taj hrvatski "Zbjeg" kojeg pisac ovog opisa često spominje kao "Zbjeg", pomiješan hrvatskom vojskom i civilima, je išao s velikim uvjerenjem prema Austriji da se po dogovorenom uzajamnom ugovoru preda Savezničkim Snagama. Zato pisac i spominje "...pred mrak prešlo granicu uz veliko raspoloženje i pjesmu te ušlo par stotina metara u Austriju,...". Tko se tu sada nije držao dogovorenog ugovora? Naravno Savezničke Snage i njihovi glavni zapovjednici. Na njima leži podjednaka odgovornost počinjenih zločina nad nezaštićenom hrvatskom vojskom i civilima, žena, djece i starac isto toliko, ako ne i više kao i na titove jugoslavenske partizane. Mo. Mile. Boban.)

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_200/2001_Slo_Dravograd.jpg

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_200/2002 Slo Poljane.jpg

"Po brežuljcima obraslim niskom šumom i guštaram, zauzeli su položaj Obrana, Crnogorci i Bobanova Legija, da zaštite izbjeglice od eventualnih partizanskih napada. Noću se je pružao magičan prizor mnogobrojnih logorskih vatara, što su rasvjetljavale gusto razapete šatore, kamione, samovoze i ostala kola, tako da se činilo da je čitavi prostor pretvoren u neki ukleti grad.

*Kako je zabrinutost toga svijeta bila velika radi neizvjesnosti, ipak je vladalo odahnuće: izmakli su iz ralja smrti i stigli u Austriju (2003 Aut Bleiburg Polje) pod okrilje engleskih trupa, **(koje su ih izdale i predale titovim koljačima na pokolj. Povijesna neoprostiva krivnja spada na Britance, mo. Mile.)** s kojima će se možda, u vrlo bliskoj budućnosti vratiti kući, goneći komunističkog okupatora."*

Sutradan je trebalo nastaviti dalje put zapada. Jest, sve su okolnosti ukazivale, da se ide u susret rješenju, koje mora sutradan pasti. U susret završetka idućega danas!

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_200/2003_Aut_Bleiburg_Polje.jpg

15. SVIBNJA

Na Dravogradu

Bilo je pitanje prije podne, koliko će još hrvatskog zbjega moći dospjeti u kotlinu Meže i njom se probiti do Bleiburga, odnosno kada će dalje povlačenje biti onemogućeno. Odlučni čimbenici bili su: Bugari svojom topničkom vatrom i ojačani partizani svojim stješnjavanjem obruča od juga po 17. diviziji s priključenim joj bandama. (Kraj kurziva, mo. Mile.)

Dok se još prolazi

Partizani su od zore pa dalje sprječavali vatrom put hrvatskom mnoštvu dolinom Meže, sjedinjenom svojom topničkom, bacačkom i strojničkom vatrom, te bugarskom topničkom.

U jutru uputili su se 12. proletersku brigadu i topničke jedinice (ostalo im je još njihovih i bugarskih topova) preko Lawamunda, da opkole hrvatsko mnoštvo na Bleiburgu. Ovo slabljenje na Dravogradu nadoknadili su približavanjem 17. divizije, koja je svakog sata sve više stezala obruč. Dalje su ih osiguravale divizije I. Armije, koje su se približavale.

Hrvatskom mnoštvu, pristizalom još s juga, te zaostalom i nagomilanom na Dravogradu, ostalo je još samo par sati mogućnosti, da se nekako probije u dolinu Meže, dok 17. partizanska divizija nije potpuno zatvorila obruč s te strane. Desna pobočnica postajala je sve odjeljenija i privezanija za Dravograd.

Hrvatskim starješinama zapinjao je dah. Tolikom iscrpljenom gradjanstvu, bez kola i goriva, koje nije moglo pješke dalje, nisu mogli drugačije pomoći, nego da vojska mnogo žrtvuje za njegovo osiguranje. Situacija je bila najteža, što se može zamisliti - bezizlazna.

Raspoloženje vojske bilo je još uvijek borbeno, što je potvrdjivalo njeno ostajanje na braniku oko mnoštva, ali već na granici iscrpljenosti i zapadanja u stanje zdvojnosti i ravnodušnosti. Vojska je bila umorna i potištena još od neorganiziranog povlačenjem Slovenijom.

Zapovijedanje i vodjenje bilo je još samo na nižoj razini, po zapovjednicima satnija, a poglavito bojna. Za više ili najviše jedva se je znalo. Svi niži časnici bili su prožeti jedinstvenom mišlju - da se ne predaju i ne kapituliraju partizanima. To jedinstvo misli nadoknadjivalo je nedostatak višeg zapovjedništva. Uskladjivanja akcija nije bilo. Zapovjednici borbenih skupina radili su na svoju ruku, te su se moglo stoga čuti i dovikivanja s partizanima, koji su pozivali Hrvate na predaju, kao neko čudo vrijedio je general - pukovnik Slavko Štanzer, ali koji se nije mogao snaći u mnoštvu

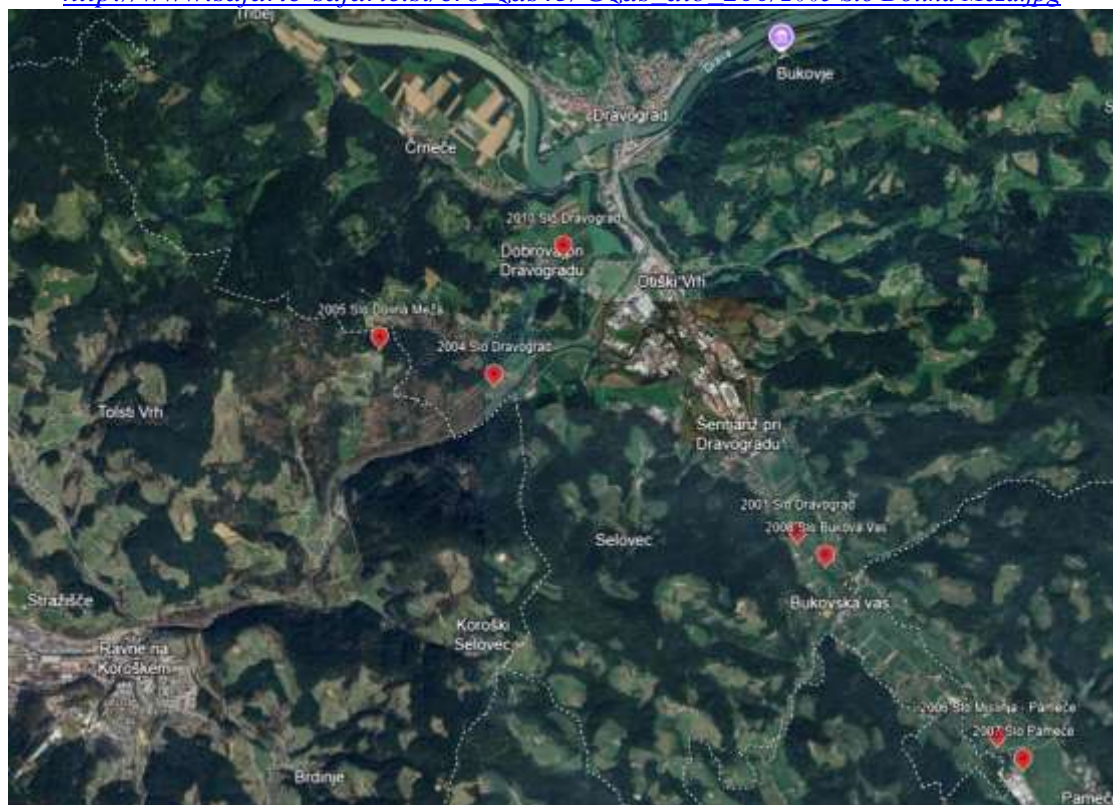
upita i obraćanja na njega trenutnih prvaka, kao i zbog situacije, koju je potpuno pogoršala prisutnost tolikog broja nestrpljivog i nepokretnog gradjanstva.

Inače su jedinice na obruču cijelu noć vodile borbu s partizanima i Bugarima, da ih se zadrži i omogući još uvijek prolaz hrvatskim skupinama mimo Dravograda (2004 Slo Dravograd) u dolinu Meže (2005 Slo Dolina Meža).

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_200/2004_Slo_Dravograd.jpg

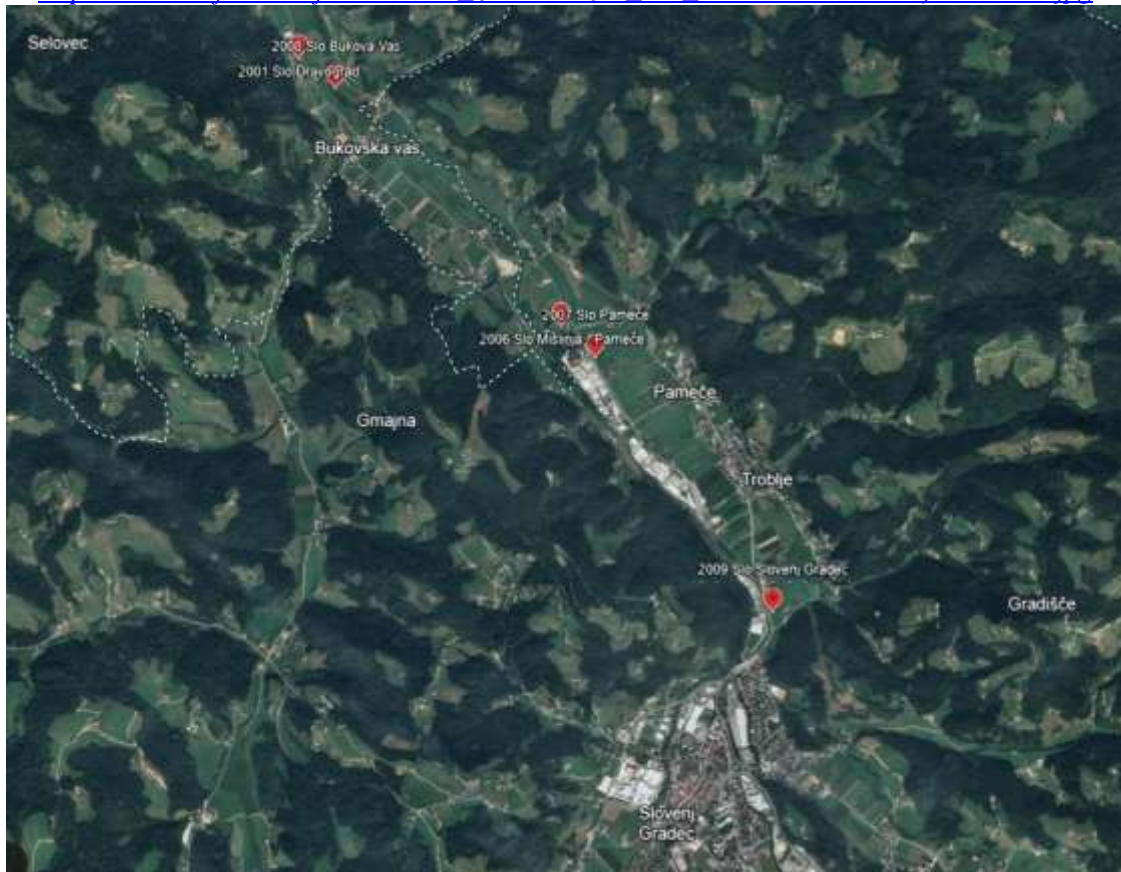

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_200/2005_Slo_Dolina_Meža.jpg

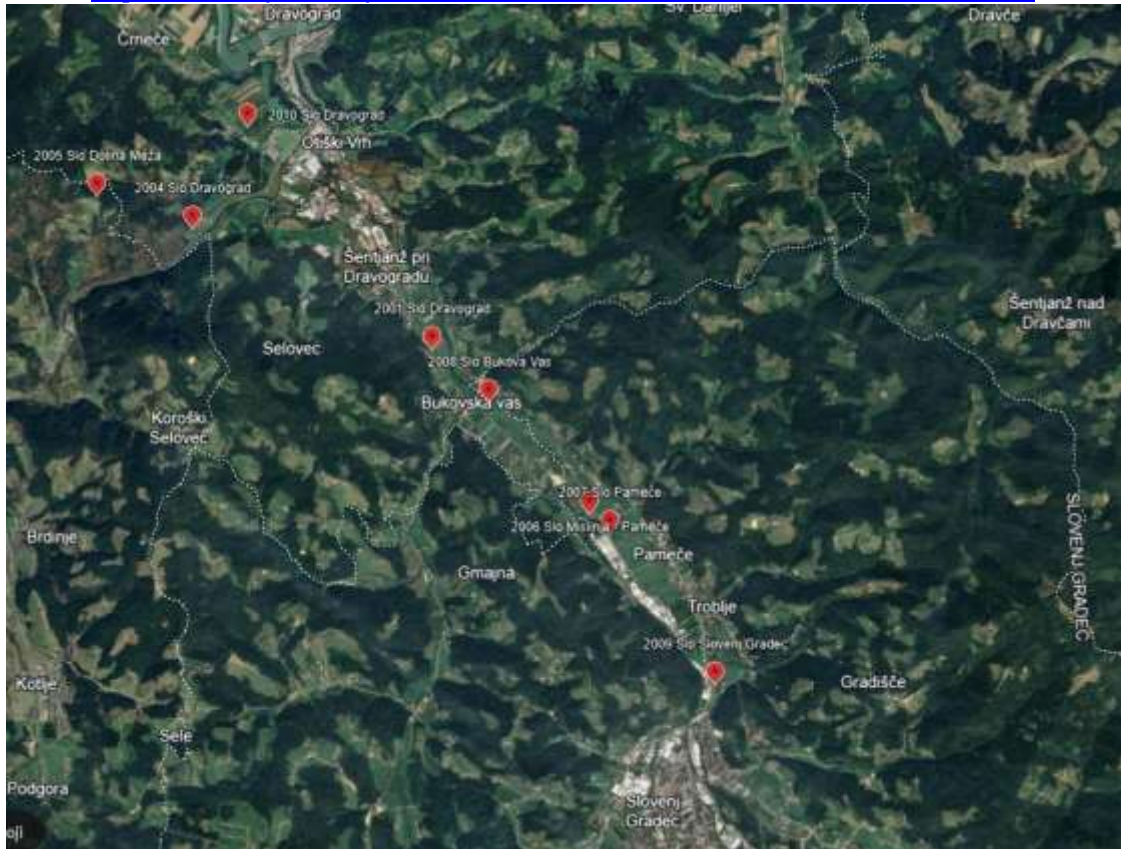

U jutro dotakla se je Dravograda i prešla u dolinu Meže jedna mješana skupina od mnogo dijelova raspršitih se jedinica i gradjanstva, čiji su se dijelovi par dana bili zadržavali i čekali u uvalama doline Mislinje (2006 [Slo Mislinja](#)) oko Pameca (2007 [Slo Pameče](#)) i Bukove Vesi (2008 [Slo Bukova Vas](#)). S njom je bio i pisac djela "Pokolj hrvatske vojske 1945." dr. fra Oton Knezović. On veli, da je skupina na raskrsnici putova Slovenjgradec (2009 [Slo Slovenj Gradec](#)) - Dravograd (2010 [Slo Dravograd](#)) - Bleiburg (2011 [Aut Bleiburg - Poljane](#)) morala zastati, jer su sa okolnih brda na nju zapucali partizani strojničkom i bacačkom vatrom, da zakrče put preko mosta za Bleiburg. U dubokoj koloni obrana je bila upravo nemoguća. **Bilo je mnogo vojnika i gradjana poubijano**, a konja i kola srušenih u uvalu rijeke Meže. Isticali su se opet Luburićevi i Bobanovi "crnci", koji su se kao divokoze uspeli na kote i protjerali partizane.

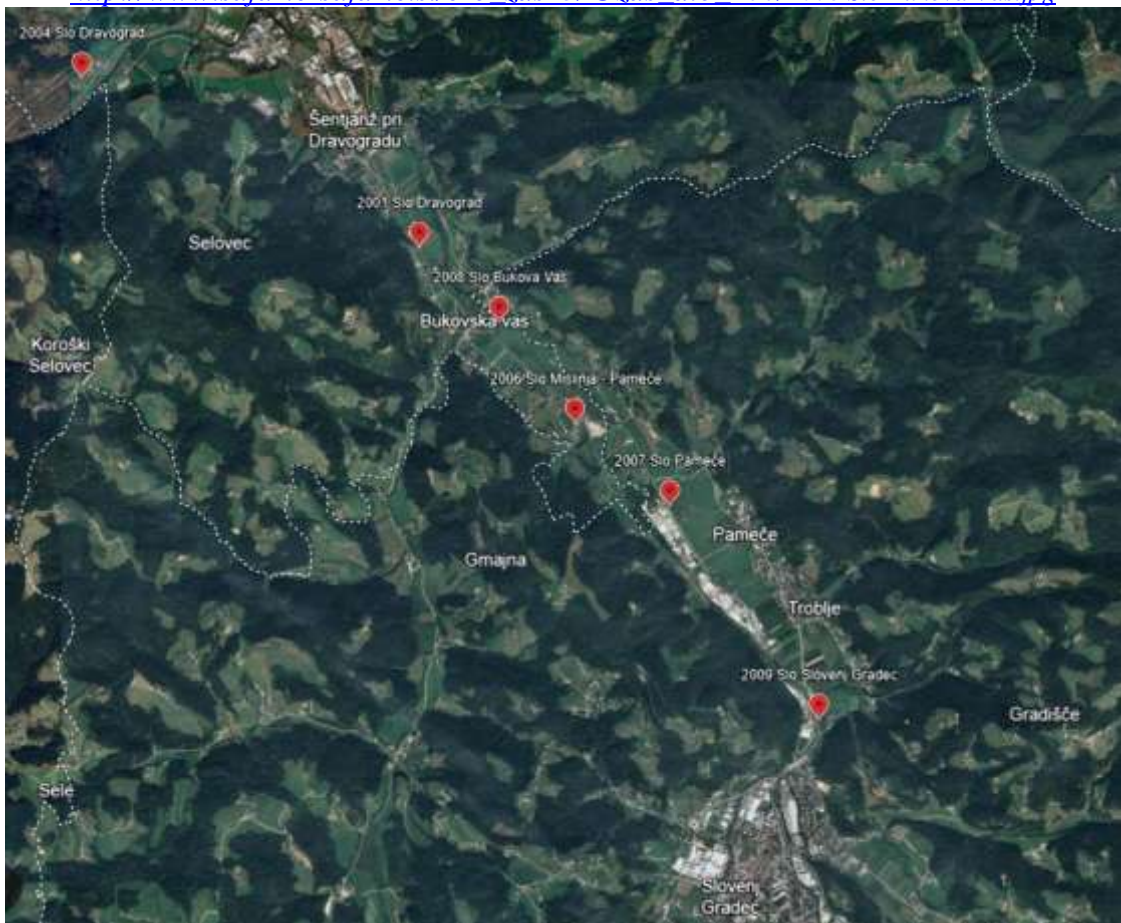
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_200/2006_Slo_Mislinja_-_Pameče.jpg

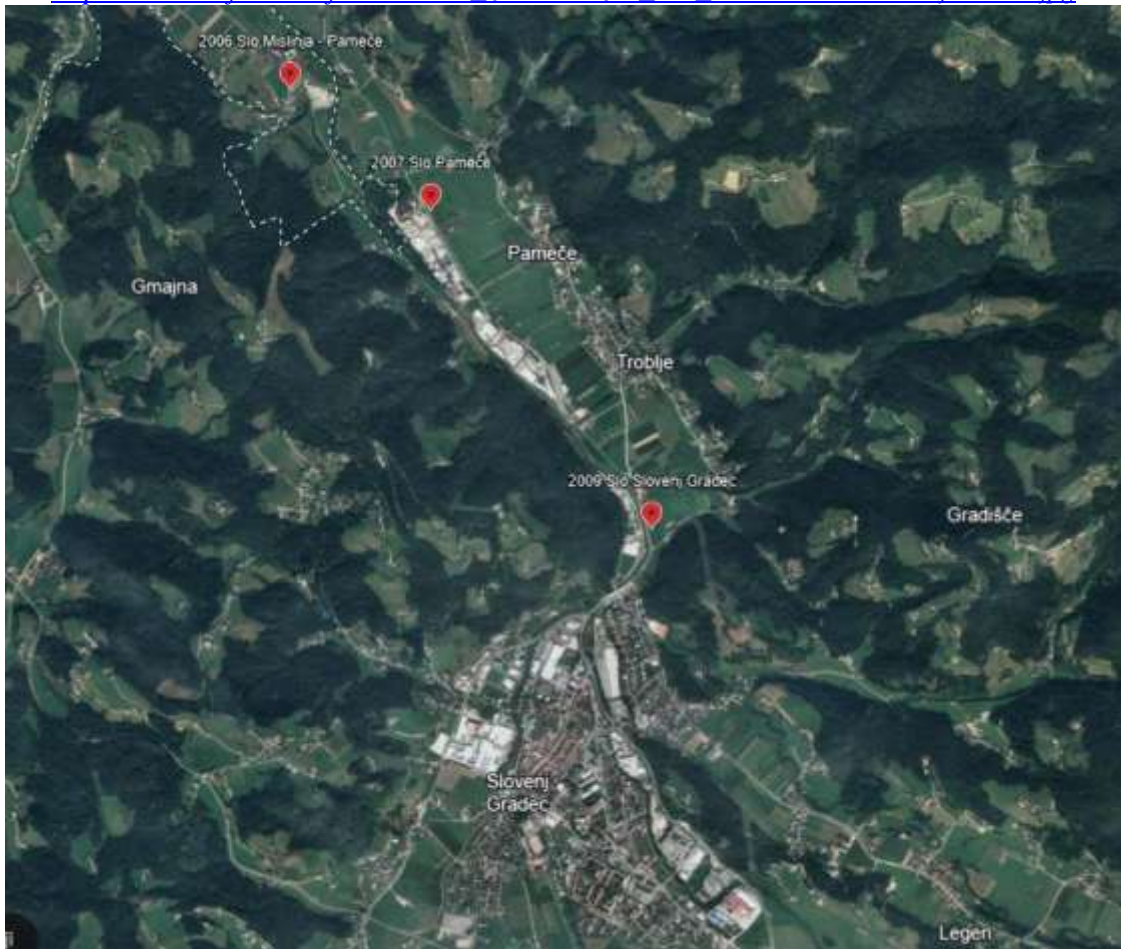
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_200/2007_Slo_Pameče.jpg

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_200/2008_Slo_Bukova_Vas.jpg

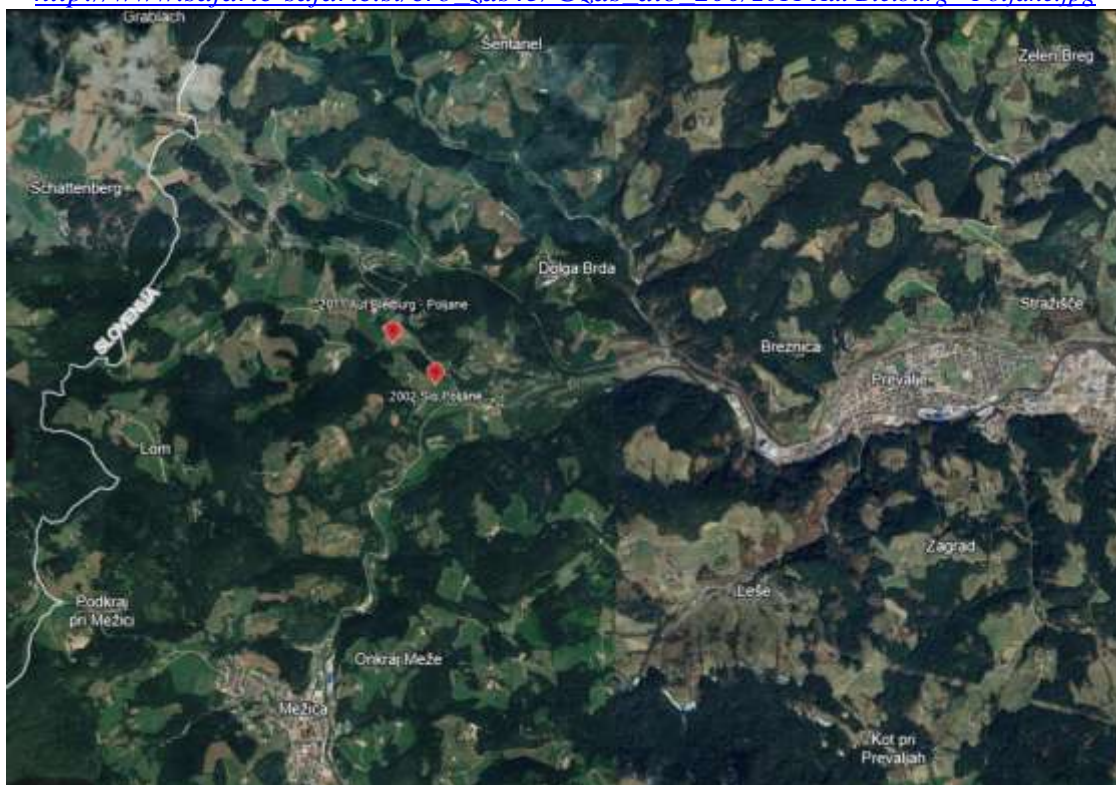
http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_200/2009_Slo_Slovenj_Gradec.jpg

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_200/2010_Slo_Dravograd.jpg

http://www.safaric-safaric.si/cro_zds45/@zds_dio_200/2011_Aut_Bleiburg - Poljane.jpg

Nešto kasnije probijala se je jedna skupina, u kojoj je bila još intaktna peta bojna Stražarskog Zdruga, koja je već bila počela ulaziti u dolinu Meže. **U to vrijeme vidjeli su, da se skuplja mnoštvo vojnika i građana kod jedne škole blizu željezničke postaje, a već iza njih, na upit o situaciji, skupina s bojnima na čelu bila je po vodstvu na Dravograd vraćena i upućena k tome mnoštvu kod škole. Stigavši tamo, sve su ih zaokružili i razoružali Bugari i partizani, a partizani odmah počeli i zlostavljati.** Još uvijek je bilo skupinica i većih družba, koje su nastojale preći u dolinu Meže, a kojima su partizani sa okolnih kota jednako otežavali i ometali prolaz.

Medju posljednjima, još pokretne žilavosti, povlačila se jedna skupina, nastala poslije prolaza Slovenjgradca, čija je borbena srž bila par protuoklopnih topova pod zapovjedništvom poručnika Slavka Truhlija. Stigavši na Dravograd, koji im je bio cilj, nekoliko sati prije predaje bila je skupina sa okolnih brda obasuta snažnom bacačkom vatrom. Ovo par topova jednakom su mjerom odgovarali i brzo partizane ušutkali.

Ovo je bila i posljednja hrvatska vatra na dravogradskom tjesnacu. Moral se je vrtoglavom brzinom srozavao k potpunom ugasnuću, kad se je bilo pročulo za posljednje pregovore, na kojima je bio trebalo pasti.

Nastavlja se (21. dio) Prema Bugarima najprije popušteno